

หมูปู

โดย เชื้อ ว่องส่งสาร

พูดถึงหมูแล้วน้ำประหลาด เคยถามพรานคู่ว่า กลัวสัตว์อะไรมากที่สุด พราน
บอกว่า “หมูปู” ตกใจ ไหงเป็นงั้นไป

พรานก็เลยเล่าให้ฟังว่าสัตว์ชนิดอื่นปราบง่าย อันตรายน้อย ข้างร้ายดู ยิ่งง่าย
มีไม้คมแฝกอันเดียว พรานบอกว่าต้องหาทางล่อข้างมากกลางแจ้ง ล่อให้ไล่ พอไล่จะแทง
ก็ล้มควลงนอน ข้างก็จะแทง จังหวะนั้นแหละ ตีด้วยไม้คมแฝกที่โคนงาที่ตายทันที ดงนั้น
จะมีงายาวยิ่งก็เพราะเวลาแทงหลบชนิดเดียวงาติดดินเลย เป็นโอกาสได้ตบเข้าถ้าครั้งแรกตีผิด

เสื่อละพราน

โอ๊ย เสื่อกลัวคน เห็นแล้ววิ่งแจ้นไปแล้ว

หมูละ

อย่าพูดเรื่องหมูเลย หมูมันโง่ เวลามันจะเข้ามากัดมันหลับตา อ้าปาก เดินเข้า
หาก ถ้ามีไม้แหลม เอาไม้แหลมแหย่ปาก มันจะสวเข้าปาก ทะลุตายไปเลย หมูถอนไม่
เป็น ได้แต่สวเข้าตัว หมูก็จะตายในที่สุด

พรานบอกต่อไปว่า หมูไม่ได้ินะคุณ จะยิง จะไล่ระวัง มันวิ่งเข้าใส่เลย แล้ว
ไม่กระโดดชน วิ่งเข้าชน บางทีของสำคัญหลุดไปเลย อย่างคุณ คุณอยากอยู่ไหม? ถ้า
ถูกหมูปูชนไปแล้ว

แต่ก็แปลกหมูปูนั้นก็ไม่ได้มาได้ง่าย กลัวกลิ่น ถ้าเราจะบ่อนกันไม่ให้เข้าใกล้
ก็เอาสบู่หอมผสมน้ำ แล้วไปเทรอบ ๆ ไร่ หมูปูเดินมาได้กลิ่นเผ่นหมด

เมื่อออกบริหารราชการ ได้รับคำสั่งให้ไปตรวจโรคสัตว์ที่จังหวัดจันทบุรีออกไปท่องเที่ยวที่
พักรับบ้านผู้ใหญ่บ้าน ส้วมอยู่ห่างจากหมู่บ้าน มีที่กำบังนิดหน่อย คล้าย ๆ กับนั่งบนขอนไม้

แต่มีกำบัง ตอนเข้าก่อนไปทำธุระ ผู้ใหญ่ให้คืนแสมไป 1 คืน รับแล้วก็ได้เอาไปสวมด้วย เพราะนึกถึงเมื่อไปตามโรงฆ่าหมูที่หัวลำโพง ปัจจุบันรื้อไปแล้ว เคยต้องการเข้าห้องสวม พอเข้าไปเท่านั้น หดหมด เพราะพรรคพวกใช้คืนแสมทำความสะอาดหลังถ่าย มาครั้งนั้นกว่าคงจะให้ทำเช่นนั้น ก็เลยรับไปแทน ๆ แล้วยกมอบทั้ง

พอไปถึงสวมก็เข้าปฏิบัติกรไป คิดไปว่าอายสวมทำไมมันถึงประหลาดนัก มันก็ค้อขอนไม่เรียด ๆ นั่นเอง มีที่กำบังนิดหน่อย สวมอย่างนั้นมันน่าจะอยู่ในชุดผ้าขาวม้า หรือกางเกงขาก๊วยมากกว่า อายเรียดนั้นงั่งกางเกงแพร กำลังเพลิน ๆ สบาย ๆ มารู้อีกว่ามีอะไรมาคุน เย็น ๆ สะดุ้ง ก้มลงดู อุ๊วะ เจ้าหมูนี่เอง ไม่ทันได้ดูว่ามีเขี้ยวหรือเปล่า พอเห็นหมูเข้าเท่านั้นความตกใจเกรงอวัยวะสำคัญบางส่วนจะถูกขวิดหมด ไม่ทันชำระ ลูกขยับนุ่งกางเกงเพื่อนแนบมาบ้าน รับเข้าห้องนาทันที และกั๊งกางเกงแพรไปหนึ่งตัว ผู้ใหญ่มาเห็นเข้าทันที แยกบอกว่า “นั่นใหม่ละ ถ้าจะสวมคืนแสมที่ให้ไปละซิ”

จริงนะซิ อายเรียดนั้นกว่าจะเอาเป็นเครื่องมือทำความสะอาด ที่แท้ก็เอาไว้สวมตนเอง

สมัยก่อนเขาเลี้ยงหมูกันอย่างงั้น คนถึงเป็นโรคตัวตักกันมาก เพราะเจ้าพยาธิตัวตักเป็นพยาธิของคน รูปร่างแบนเหมือนเส้นบะหมี่ไม่ผิด ขาสีเหลืองอ่อน ๆ ออกไปปนมากับอุจจาระ หมูกินอุจจาระไปพยาธิก็จะเจริญเจาะลำไส้เข้ากระแสโลหิตไปตามกล้ามเนื้อ ทำให้เกิดถุงพยาธิในกล้ามเนื้อ มองก็คล้าย ๆ เม็ดสาคุ เลยเรียกว่าพยาธิเม็ดสาคุ ซึ่งความจริงก็เป็นวงจรของพยาธิ ซึ่งอาศัยในคนและหมู ฉะนั้นจะป้องกันพยาธิชนิดนี้ต้องกันมิให้หมูกินอุจจาระ หมู เมื่อเปรียบเปรยกันแล้วมีความหมาย สะดวก หรือง่าย สบาย บร้อ เรื่องหมู ๆ ก็คือเรื่องง่าย ๆ และง่ายชนิดที่ปอกกล้วยกินยากกว่า แต่หมูก็ได้รับยกย่องเหมือนกัน ถ้าดูในเรื่องนารายณ์สิบปาง คือพระนารายณ์นั้น ก็คือผู้พิทักษ์สันติเทวดา นั่นเอง เมื่อเทวดาเดือดร้อนเมื่อใด จะต้องรอนถึงพระนารายณ์ จะต้องแปลงร่างไปปราบซึ่งมอยู่สิบครั้งด้วยกัน ซึ่งมครั้งหนึ่งมอณฑาลเทวดา มีนิสัยแปลกประหลาดชอบม้วนแผ่นดินเล่น ทำให้เทวดาทั้งหลายเดือดร้อน ไม่มีผู้ใดปราบได้ พระนารายณ์ต้องแปลงกายเป็นหมู

เพื่อไม่ให้รู้ ถ้ารู้ก็จะหนีไปแล้วจ้ะยาก อันธพาลดั่งกล่าว พอตื่นขึ้นก็เริ่มมวนแผ่นดิน เหมือนนักเลงบุหรืเวลาสงครามไม่มีบุหรืแก็แรต ก็เลยต้องมวนสุบ มวนแผ่นดินไป ดูไป เพศคาคนไหนหนึ่ไม่ทันก็ถูกมวนตายหมดไป พอเหลือบเห็นหมูเข้าเท่านั้น ก็ร้องหวานจะ มวนเสียให้สิ้น ที่ไหน ได้หมูเขยวตั้น ขวิดเอาแทงทิ้งไปเลย

ทำไมเขาเอาหมูเป็นสัตว์ประจำปี เรียกว่า 12 นักษัตร ซึ่งเริ่มต้นด้วยชวด (หนู) และลงท้ายด้วยปีกุน (หมู) แต่ก็แปลก ทางเหนือเขาไม่มีปีกุน เขาเรียกปีเกยง ซึ่งหมายถึง ข้าง ไม่รู้ของทางเหนือจะถูกหรือของเราจะถูก ว่ากันครม ๆ ของทางเหนือจะถูกมากกว่า กระมัง เราไปดูเอาตอนที่มันเห็นข้างเท่าหมู ก็เลยทักทักว่าเป็นหมู ถ้าไม่ใช่เรื่องจะมี คำพังเพยว่า "เห็นข้างเท่าหมู" ไว้หาว่าตูลยาวแหลมกันทำไม

หมูก็สำคัญเหมือนกันนะจะบอกให้ อนุสาวรีย์หมูแห่งเดียวในโลกอยู่ในบ้านเรา นี้เอง อยู่ริมคลองหลอดใกล้วังสราญรมย์ เมื่อเด็ก ๆ เดินผ่านไปโรงเรียน มองดูก็ค้อหมู นอธรรมคานันแหละ ปัจจุบันมีตอกไม้รูปเทียนบูชา มีทองปัด ได้ความว่าถ้าติดขั้ตะไร ดีไปบน เรื่องทั้งหลายจะง่ายเข้า กลายเป็นเรื่อง "หมู ๆ"

หัวหมู เราพูดถึงกันบ่อย ๆ และใช้คู่กับบายศรีชะด้วย เป็นอาหารของเทพเจ้า และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลพิภพ ฉะนั้น ถ้าจะขอความอนุเคราะห์จากเทพเจ้า เจ้าพ่อ ฯลฯ แล้วต้องให้หัวหมู บายศรี แต่ก็แปลกหัวหมูที่ว่าจะต้องเอาหางหมูใส่ไว้ด้วย ในอดีตไม่เป็น ปัญหา ใคร ๆ จะหาซื้อหัวหมูได้เพราะมันถูกจนชนิดขอเอาก็ได้ ปัจจุบันหัวหมูแพง หัว หมู 60 บาท ฉะนั้นคนจน ๆ ก็ไม่สามารถจะซื้อให้ได้ ก็เลยเปลี่ยนเป็นหมูเหมือนกัน แต่เป็น "หมูนอนตอง" ก็ใช้ได้ จ้าวชอบเหมือนกัน หมูนอนตอง คือชนหมูทวางบนใบตองนั่นเอง

หมูมีความหมาย ง่าย สะดวก สบาย แม้จะเปลี่ยนเป็นภาษาอันก็ยังมี ความหมายเหมือนเดิม เช่นภาษาจีนเรียกว่าต้อ เมื่อเราไปบั้ง เจ้าของร้านค้าที่บั้งบอก ว่า

"ต้อเขยมมาแล้ว"

หมายถึง "หมูไทยมาแล้ว"

คือนง่าย

ของเงินเขายังแปลก เห็นว่าจะเป็นเพราะเขาใกล้ชิดกับหมูกรรมัง เพราะถ้าพูดถึงหมูก็ต้องมีเจ็กมาเกี่ยวกัน เช่น เจ็กขายหมู เราไม่เคยได้ยินว่า ลาวขายหมู ไทยขายหมู ฝรั่งเศสขายหมู หรือ ขมุขายหมู

ทำอะไรง่าย ๆ ก็บอกว่า

ต๋อนหมู หรือต๋อนต๋อ

แม้ว่าเจ็กจะรู้สึกว้า หมูเป็นของง่าย เนื่องจากเขากินหมูมาก จึงให้เกียรติหมูถึงกับมีเรื่องนิยาย มีทหารเอกเป็นคนหัวเป็นหมู คือเจ้าต๋อไป๋ก่าย ทหารเอกของพระถังซำจั๋ง มีความสามารถขนาดนิลพัทธ์ของพระรามทีเดียว

ผิดกับของเรา ถ้า “หน้าหมู” หมายถึง “ไม่สู้คน”

เคยฟังลูกเฒ่าเขาบอกว่า

— เกิดเป็นคนชาติเขอ ถึงปะเสือกจะสู้ต๋อสูทสูท แต่ฉั้นเป็นเสื่อหน้าหมู ไม่สู้คน
กัณนแหละ หมูกคือหมู